Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ….. 2026

o mistrovské kvalifikaci a mistrovské zkoušce a o změně zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o mistrovské zkoušce)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
MISTROVSKÁ KVALIFIKACE A MISTROVSKÁ ZKOUŠKA

§ 1
Předmět úpravy

Tento zákon upravuje způsob a podmínky ověřování mistrovské kvalifikace fyzických osob mistrovskou zkouškou podle standardu pro ověření mistrovské kvalifikace ve stanoveném povolání.

§ 2
Mistrovská kvalifikace

(1) Mistrovskou kvalifikací se pro účely tohoto zákona rozumí schopnost fyzické osoby vykonávat odborné činnosti ve stanoveném povolání na úrovni znalostí a dovedností podle standardu pro ověření mistrovské kvalifikace podle § 12.

(2) Stanoveným povoláním se pro účely tohoto zákona rozumí povolání, k jehož výkonu je třeba živnostenské oprávnění nebo oprávnění podle zákona o zemědělství a které je uvedeno v nařízení vlády.

(3) Mistrovská kvalifikace se ověřuje mistrovskou zkouškou v působnosti

a) Ministerstva průmyslu a obchodu a Hospodářské komory České republiky, nebo

b) Ministerstva zemědělství a Agrární komory České republiky.

(4) Mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Hospodářská komora České republiky nebo Agrární komora České republiky (dále jen „komora“).

(5) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy navrhne Evropské komisi po předchozím schválení vládou, aby mistrovské kvalifikaci v každém stanoveném povolání přiřadila jednotnou úroveň podle evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení.

§ 3

Odborná způsobilost

Mistrovskou zkoušku může konat jen fyzická osoba, která je odborně způsobilá; odborně způsobilou osobou je pro účely tohoto zákona fyzická osoba, která

a) pro výkon stanoveného povolání

1. získala střední vzdělání s výučním listem v odpovídajícím oboru vzdělání,
2. získala střední vzdělání s maturitní zkouškou v odpovídajícím oboru vzdělání,
3. získala vyšší odborné vzdělání v odpovídajícím studijním programu,
4. získala vysokoškolské vzdělání v odpovídajícím studijním programu,
5. získala odpovídající úplnou profesní kvalifikaci podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, nebo
6. dosáhla kvalifikace uznané postupem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace a

b) nejméně 3 roky v průběhu 10 let před podáním přihlášky k mistrovské zkoušce vykonávala stanovené povolání nebo vykonávala pedagogickou činnost v oboru vzdělání odpovídajícím stanovenému povolání, ve kterém se ověřuje mistrovská kvalifikace, jako učitel s odbornou kvalifikací podle § 9 odst. 1 až 5 zákona o pedagogických pracovnících nebo jako držitel osvědčení o získání profesní kvalifikace „Instruktor/instruktorka odborného výcviku“ zveřejněné v Národní soustavě kvalifikací podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

§ 4

Přihláška k mistrovské zkoušce

(1) K přihlášce k mistrovské zkoušce uchazeč připojí doklady prokazující splnění předpokladů odborné způsobilosti podle § 3.

(2) Doklady prokazující splnění předpokladů odborné způsobilosti podle § 3 písm. a) bodu 1 až 4 vydané v jiném státě než členském státě Evropské unie, jiném členském státě Evropského hospodářského prostoru, Švýcarské konfederaci nebo Spojeném království Velké Británie a Severního Irska musí být předloženy spolu s překladem do českého jazyka provedeným tlumočníkem zapsaným v České republice do seznamu soudních tlumočníků a soudních překladatelů[1)]. Pravost podpisu a otisku razítka na originálech předkládaných dokladů vydaných ve státech jiných než podle věty první, které podléhají ověření, musí být ověřena.

(3) Pro doklady prokazující splnění předpokladů podle § 3 písm. a) bodu 1 až 4 vydané v členském státě Evropské unie, jiném členském státě Evropského hospodářského prostoru, Švýcarské konfederaci nebo Spojeném království Velké Británie a Severního Irska se použije § 9 zákona o volném pohybu služeb obdobně.

(4) Doklady prokazující splnění předpokladů odborné způsobilosti podle § 3 písm. a) bodu 1 až 4 získané studiem na zahraniční škole musí být předloženy spolu s osvědčením o uznání rovnocennosti zahraničního vysvědčení v České republice, rozhodnutím o uznání platnosti

[1)] Zákon č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, ve znění pozdějších předpisů.

zahraničního vysvědčení v České republice[2)] nebo rozhodnutím o žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v České republice[3)].

(5) Přihlášku k mistrovské zkoušce podává uchazeč komoře.

Mistrovská zkouška

§ 5

(1) Mistrovská zkouška se skládá z

a) praktické části, kterou se ověřuje schopnost uchazeče navrhnout a vytvořit nebo poskytnout mistrovské dílo, kterým může být věc nebo služba, jejímž navržením a vytvořením nebo poskytnutím má být ověřena schopnost fyzické osoby vykonávat odborné činnosti ve stanoveném povolání na úrovni znalostí a dovedností a znalostí podle standardu pro ověření mistrovské kvalifikace podle § 12,

b) teoretické odborné části, kterou se ověřují odborné znalosti uchazeče stanovené v příslušném standardu pro ověření mistrovské kvalifikace ve stanoveném povolání, a

c) teoretické obecné části, kterou se ověřují potřebné základní provozně ekonomické znalosti uchazeče stanovené v příslušném standardu pro ověření mistrovské kvalifikace ve stanoveném povolání.

(2) Praktická část mistrovské zkoušky se koná

a) písemně s ústní obhajobou před zkušební komisí v případě ověření schopnosti navrhnout mistrovské dílo a

b) předvedením vytváření mistrovského díla před zkušební komisí.

(3) Teoretická odborná část mistrovské zkoušky se koná písemně prostřednictvím testu a ústně před zkušební komisí.

(4) Teoretická obecná část mistrovské zkoušky se koná písemně prostřednictvím testu s ústním přezkoušením v případech stanovených zkušebním řádem.

§ 6

(1) Komora do 30 dnů ode dne doručení přihlášky uchazeči sdělí na jím uvedenou doručovací adresu

a) místo a čas konání první z částí mistrovské zkoušky podle § 5 odst. 1,

b) vymezení mistrovského díla,

c) jména členů zkušební komise a jejich náhradníků podle § 9,

d) výši poplatku za vykonání mistrovské zkoušky, způsob jeho výpočtu a úhrady a

e) další skutečnosti, které se týkají konání mistrovské zkoušky.

[2)] Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[3)] Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

(2) Pro účely osvědčení úrovně odborných znalostí, schopností a dovedností uchazeče může být na jeho návrh a se souhlasem zkušební komise jako mistrovské dílo navržena a vytvořena věc nebo poskytnuta služba jiná než uvedená ve standardu pro ověření mistrovské kvalifikace ve stanoveném povolání, pokud jejím navržením a vytvořením nebo poskytnutím může být ověřena schopnost fyzické osoby vykonávat odborné činnosti ve stanoveném povolání na úrovni dovedností a znalostí podle tohoto standardu.

(3) První z částí mistrovské zkoušky se koná nejdříve 60 dnů a nejpozději do 180 dnů ode dne doručení přihlášky, nedohodne-li se uchazeč s komorou jinak.

(4) Termín a místo konání další z částí mistrovské zkoušky a jména členů zkušební komise a jejich náhradníků komora sdělí uchazeči písemně nejméně 60 dnů před termínem konání této části mistrovské zkoušky. Zbývající části mistrovské zkoušky se konají nejpozději do 12 měsíců od úspěšného vykonání první z částí mistrovské zkoušky, nedohodne-li se uchazeč s komorou jinak.

§ 7

(1) Mistrovská zkouška se řídí zkušebním řádem, který na návrh

a) Hospodářské komory schvaluje Ministerstvo průmyslu a obchodu v případě, že mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Hospodářská komora České republiky, nebo

b) Agrární komory schvaluje Ministerstvo zemědělství v případě, že mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Agrární komora České republiky.

(2) Zkušební řád, který byl schválen podle odstavce 1, uveřejňuje komora na svých internetových stránkách.

(3) Výsledky části mistrovské zkoušky se hodnotí stupněm „prospěl“ nebo „neprospěl“. O výsledcích části zkoušky, která se koná písemně s ústním přezkoušením nebo ústní obhajobou, ústně nebo předvedením, se usnáší zkušební komise hlasováním. Mistrovská zkouška je úspěšně vykonána, pokud je uchazeč hodnocen stupněm „prospěl“ ve všech částech mistrovské zkoušky.

(4) O průběhu a výsledku části mistrovské zkoušky pořizuje zkušební komise záznam, který obsahuje jméno uchazeče, jeho datum narození, hodnocení výsledku části mistrovské zkoušky, datum a místo jejího konání, jména členů zkušební komise a označení předsedy zkušební komise.

(5) O průběhu a výsledku mistrovské zkoušky komora na základě záznamů podle odstavce 4 pořizuje souhrnný protokol, který obsahuje jméno uchazeče, jeho datum narození, hodnocení výsledků jednotlivých částí mistrovské zkoušky, celkový výsledek mistrovské zkoušky, datum a místo jejího konání, jména členů zkušební komise a označení každého předsedy zkušební komise. Souhrnný protokol podepíše každý předseda zkušební komise. Komora uchová souhrnný protokol po dobu 50 let od data vykonání mistrovské zkoušky. Komora vydá uchazeči stejnopis souhrnného protokolu.

§ 8

(1) V případě, že uchazeč byl v části mistrovské zkoušky hodnocen stupněm „neprospěl“, může tuto část zkoušky opakovat pouze jednou, a to do 3 let ode dne vykonání první z částí mistrovské zkoušky.

(2) K opakování části mistrovské zkoušky uchazeč podá přihlášku; doklady podle § 4 připojí, pokud došlo ke změně skutečností, které byly doloženy doklady připojenými k původní přihlášce.

(3) Ustanovení § 5 až 7 se použijí při opakování části mistrovské zkoušky obdobně.

(4) Jestliže uchazeč v části mistrovské zkoušky opakovaně neuspěl, může se přihlásit k nové mistrovské zkoušce nejdříve 12 měsíců ode dne neúspěšného opakování části mistrovské zkoušky.

Zkušební komise

§ 9

(1) Jednotlivé části mistrovské zkoušky se konají před zkušebními komisemi, jejichž členy a jejich náhradníky jmenuje a odvolává komora. Pro každou část mistrovské zkoušky komora ustaví alespoň jednu zkušební komisi. Zkušební komise má lichý počet členů, nejméně však 5 členů a 1 náhradníka, jedná-li se o zkušební komisi pro praktickou nebo teoretickou odbornou část mistrovské zkoušky, a nejméně 3 členy a 1 náhradníka, jedná-li se o zkušební komisi pro teoretickou obecnou část mistrovské zkoušky.

(2) Zkušební komise pro praktickou část mistrovské zkoušky a zkušební komise pro teoretickou odbornou část mistrovské zkoušky je složena též z osob navržených profesním společenstvem, pokud je profesní společenstvo pro stanovené povolání ustaveno, a nejméně jednoho učitele s odbornou kvalifikací podle § 9 odst. 1 až 5 zákona o pedagogických pracovnících nebo držitele osvědčení o získání profesní kvalifikace „Instruktor/instruktorka odborného výcviku“ zveřejněné v Národní soustavě kvalifikací podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

(3) Zkušební komise pro teoretickou obecnou část mistrovské zkoušky je složena z osob určených komorou.

(4) Zkušební komise si ze svých členů volí předsedu.

§ 10

(1) Členem zkušební komise může být pouze fyzická osoba, která je plně svéprávná a bezúhonná podle § 11 a která

a) je odborně způsobilá pro výkon stanoveného povolání podle § 3 písm. a) a vykonávala stanovené povolání nejméně 8 let v průběhu 10 let před jmenováním členem zkušební komise nebo vykonávala pedagogickou činnost v oboru vzdělání odpovídajícím stanovenému povolání, ve kterém se ověřuje mistrovská kvalifikace, jako učitel s odbornou kvalifikací podle § 9 odst. 1 až 5 zákona o pedagogických pracovnících nebo jako držitel osvědčení o získání profesní kvalifikace „Instruktor/instruktorka odborného výcviku“ zveřejněné v Národní soustavě kvalifikací podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání nejméně 6 let v průběhu 10 let před jmenováním členem zkušební komise, jedná-li se o člena zkušební komise pro praktickou část mistrovské zkoušky nebo zkušební komise pro teoretickou odbornou část mistrovské zkoušky, a

b) dosáhla alespoň středoškolského vzdělání s maturitní zkouškou, jedná-li se o člena zkušební komise pro teoretickou obecnou část mistrovské zkoušky.

(2) Členem zkušební komise může být pouze osoba, jejíž poměr k uchazeči nemůže ohrozit nestranný průběh mistrovské zkoušky.

§ 11

Bezúhonnost

(1) Za bezúhonnou se pro účely § 10 nepovažuje fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, jestliže byl tento čin spáchán v souvislosti s výkonem stanoveného povolání, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(2) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z rejstříku trestů a dále také u fyzické osoby, která

a) se v posledních 5 letech zdržovala nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců v cizím státě, dokladem obdobným výpisu z rejstříku trestů vydaným tímto státem nebo výpisem z rejstříku trestů, v jehož příloze jsou tyto informace obsaženy,

b) je státním občanem jiného státu než České republiky, dokladem obdobným výpisu z rejstříku trestů vydaným státem, jehož je tato osoba občanem, nebo výpisem z rejstříku trestů, v jehož příloze jsou tyto informace obsaženy.

(3) Za účelem prokázání bezúhonnosti si komora může vyžádat výpis z rejstříku trestů podle zákona o rejstříku trestů a evidenci přestupků, pokud jej nedoložila fyzická osoba.

(4) Doklad podle odstavce 2 nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) Nevydává-li stát podle odstavce 2 doklad obdobný výpisu z rejstříku trestů, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o své bezúhonnosti.

(6) Vyplývá-li z výpisu z rejstříku trestů, že fyzická osoba byla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin, může si komora vyžádat od soudu opis pravomocného rozhodnutí. Pokud toto rozhodnutí neobsahuje skutečnosti rozhodné pro posouzení bezúhonnosti, může komora nahlížet do těch částí trestního spisu, které tyto skutečnosti obsahují. V případě, že rozhodnutí, kterým byla fyzická osoba pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin, bylo vydáno soudem cizího státu a fyzická osoba jej komoře nepředloží, může si komora vyžádat předložení opisu pravomocného rozhodnutí soudu cizího státu od fyzické osoby; k tomu komora poskytne fyzické osobě přiměřenou lhůtu. Nepředloží-li fyzická osoba komoře opis pravomocného rozhodnutí soudu cizího státu podle předchozí věty, nepovažuje se za bezúhonnou pro účely § 10.

§ 12

Standard pro ověření mistrovské kvalifikace

(1) Komora navrhuje standard pro ověření mistrovské kvalifikace ve stanoveném povolání, který se skládá z

a) kvalifikačního standardu, který je popisem všeobecných znalostí a dovedností, teoretických odborných znalostí a dovedností a schopností fyzické osoby vykonávat odborné činnosti v povolání stanoveném v tomto standardu na úrovni znalostí a dovedností výrazně převyšující úroveň znalostí a dovedností obvyklou v tomto povolání, a

b) hodnoticího standardu, který je souborem hodnoticích kritérií pro posouzení znalostí a dovedností podle kvalifikačního standardu, organizačních a metodických postupů, materiálních a technických předpokladů, vymezení a pravidel zadání mistrovského díla; součástí hodnoticího standardu jsou příklady možných mistrovských děl.

(2) Standard pro ověření mistrovské kvalifikace schvaluje na návrh

a) Hospodářské komory Ministerstvo průmyslu a obchodu v případě, že mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Hospodářská komora České republiky, nebo

b) Agrární komory Ministerstvo zemědělství v případě, že mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Agrární komora České republiky.

(3) Standard pro ověření mistrovské kvalifikace, který byl schválen podle odstavce 2, uveřejňuje komora na svých internetových stránkách v platném znění.

§ 13

Evidence mistrovských kvalifikací

(1) Evidenci mistrovských kvalifikací vede komora a uveřejňuje ji na svých internetových stránkách.

(2) Evidence mistrovských kvalifikací obsahuje

a) název a kód mistrovské kvalifikace,

b) název stanoveného povolání, které odpovídá dané mistrovské kvalifikaci,

c) úroveň mistrovské kvalifikace podle evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení, byla-li přiřazena,

d) název, sídlo a identifikační číslo komory a

e) standard pro ověření mistrovské kvalifikace v platném znění a jeho předchozích zněních.

§ 14

Evidence držitelů mistrovské kvalifikace

(1) Evidenci držitelů mistrovské kvalifikace vede komora a uveřejňuje ji na svých internetových stránkách; v evidenci vede údaje podle § 15 odst. 2 písm. a) až g).

(2) Na základě úspěšně vykonané mistrovské zkoušky zapíše komora držitele mistrovské kvalifikace do evidence držitelů mistrovské kvalifikace a vydá mu do 30 dnů ode dne úspěšného vykonání mistrovské zkoušky mistrovský list.

(3) Komora vyškrtne držitele mistrovské kvalifikace z evidence držitelů mistrovské kvalifikace, pokud ji o to držitel mistrovské kvalifikace požádá.

§ 15

Mistrovský list

(1) Komora osvědčuje úspěšné vykonání mistrovské zkoušky vydáním mistrovského listu.

(2) Mistrovský list obsahuje

a) jedinečný identifikátor mistrovského listu,

b) jméno držitele mistrovské kvalifikace,

c) datum narození držitele mistrovské kvalifikace,

d) datum úspěšného vykonání mistrovské zkoušky,

e) datum vydání mistrovského listu,

f) název a kód mistrovské kvalifikace, jejíž získání je potvrzováno,

g) úroveň mistrovské kvalifikace podle evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení, byla-li přiřazena,

h) název komory, která mistrovský list vydala, a

i) jméno a podpis prezidenta komory.

(3) Komora vydá držiteli mistrovské kvalifikace na jeho žádost stejnopis mistrovského listu nebo nový mistrovský list, dojde-li u držitele mistrovské kvalifikace ke změně jména. Za vydání nového mistrovského listu může komora požadovat úhradu nejvýše do výše skutečných nákladů spojených s jeho vydáním.

§ 16

Zpráva o přípravě, organizaci a provádění mistrovských zkoušek

(1) Komora vyhotovuje písemnou zprávu o přípravě, organizaci a provádění mistrovských zkoušek za uplynulý kalendářní rok, kterou do 31. března předloží ministerstvu.

(2) Zpráva o přípravě, organizaci a provádění mistrovských zkoušek obsahuje alespoň informace o počtu

a) realizovaných termínů praktické, teoretické odborné a teoretické obecné části mistrovské zkoušky za uplynulý kalendářní rok v členění podle jednotlivých mistrovských kvalifikací,

b) uchazečů o absolvování mistrovské zkoušky v členění podle jednotlivých mistrovských kvalifikací za kalendářní rok,

c) uchazečů, kteří úspěšně absolvovali mistrovskou zkoušku v daném kalendářním roce, v členění podle jednotlivých mistrovských kvalifikací, a

d) držitelů mistrovské kvalifikace k 31. prosinci předchozího kalendářního roku v členění podle jednotlivých mistrovských kvalifikací.

(3) Informace podle odstavce 2 písm. a) komora ve zprávě o přípravě, organizaci a provádění mistrovských zkoušek uvede v členění podle jednotlivých krajů.

(4) Zprávu o přípravě, organizaci a provádění mistrovských zkoušek uveřejní komora bezodkladně na svých internetových stránkách.

§ 17

Dozor

(1) Dozor nad plněním povinností podle tohoto zákona vykonává

a) Ministerstvo průmyslu a obchodu v případě, že mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Hospodářská komora České republiky, nebo

b) Ministerstvo zemědělství v případě, že mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Agrární komora České republiky.

(2) Ministerstvo může uložit komoře opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

(3) Ministerstvo pozastaví v nezbytném rozsahu přípravu, organizaci nebo provádění mistrovské zkoušky pro příslušnou mistrovskou kvalifikaci, jestliže komora zvlášť závažně nebo opakovaně poruší

a) povinnosti týkající se přípravy, organizace nebo provádění mistrovské zkoušky, nebo

b) zkušební řád.

(4) Rozklad proti rozhodnutí o pozastavení přípravy, organizace nebo provádění mistrovské zkoušky nemá odkladný účinek.

(5) Pokud komora odstraní nedostatky, které byly důvodem k vydání rozhodnutí o pozastavení přípravy, organizace nebo provádění mistrovské zkoušky, ministerstvo toto rozhodnutí zruší.

§ 18

Poplatek za vykonání mistrovské zkoušky

(1) Poplatek za vykonání mistrovské zkoušky se skládá z poplatků za vykonání jednotlivých částí mistrovské zkoušky. Celková výše tohoto poplatku nesmí přesáhnout součet nákladů nezbytných pro zajištění přípravy, organizace a provedení mistrovské zkoušky. Uchazeč vytváří nebo poskytuje mistrovské dílo na vlastní náklad.

(2) Komora na svých internetových stránkách uveřejní způsob výpočtu výše poplatku za vykonání mistrovské zkoušky a maximální výši tohoto poplatku zvlášť pro každou mistrovskou kvalifikaci.

(3) Příjem z poplatku za vykonání mistrovské zkoušky je příjmem rozpočtu komory.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

§ 19

V § 4 zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, ve znění zákona č. 121/1993 Sb. a zákona č. 223/1994 Sb., se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno n), které zní:

„n) připravují, organizují a provádějí mistrovské zkoušky a vydávají mistrovské listy podle zákona o mistrovské zkoušce.“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

§ 20

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2027.

Důvodová zpráva

1. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

V současnosti nemají řemeslníci možnost jednotného a všeobecně uznávaného institucionálního ověření toho, že vykonávají odbornou činnost v určitém povolání na nejvyšší úrovni.

Profesní sdružení zastřešující jednotlivá řemesla sice průběžně zvyšují kvalifikaci a odbornost svých členů, sledují moderní trendy i technologické novinky a některé z nich také zajišťují pro své členy složení „oborových mistrovských zkoušek“, nicméně se jedná o roztříštěné, zákonem negarantované aktivity zaměřené pouze na členy těchto sdružení.

Společnost na jedné straně vnímá narůstající nedostatek řemeslníků a jejich potřebnost, ale na straně druhé mnohdy považuje řemesla ve srovnání s jinými povoláními za méně prestižní, většinou i fyzicky velmi náročná, avšak finančně nepříliš zajímavá, což výrazně ovlivňuje volbu dětí (a jejich rodičů) při výběru studijních oborů, resp. jejich budoucí životní kariéry. Neexistuje zákonem garantovaný systém, který by spotřebiteli zaručil, že řemeslník, kterého si vybral, je odborníkem s kompetencemi pro výkon předmětného povolání na mnohem vyšší úrovni, než je v daném povolání obvyklé.

Současný stav nemá žádný známý vztah k zákazu diskriminace ani k rovnosti žen a mužů.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Mistrovská zkouška v ČR přispěje nejen k vyššímu ocenění řemeslníků vykonávajících práci nejvyšší kvality, ale zvýší i prestiž řemesel. Fyzické osoby si budou moci po tříleté praxi v oboru ověřit prostřednictvím mistrovské zkoušky své odborné dovednosti a znalosti, zejména zda dokáží zhotovit mistrovské dílo, zda mají požadované odborné znalosti v příslušném povolání a zda jsou schopni zrealizovat zakázku na zhotovení mistrovského díla, to vše na vyšší než obvyklé úrovni. Mistrovská zkouška verifikuje, zda fyzické osoby dosáhly v určitém povolání mistrovské kvalifikace, tj. schopnosti vykonávat odborné činnosti v tomto povolání na úrovni dovedností a znalostí výrazně převyšující úroveň dovedností a znalostí obvyklou v tomto povolání, a umožní tak jejich další profesní rozvoj. Mistrovské kvalifikaci bude navrženo přiřazení příslušné úrovně podle evropského rámce kvalifikací (EQF), který napomáhá pochopit, porovnat a uznávat kvalifikace získané v jiném členském státě Evropské unie.

Zavedením mistrovské zkoušky se navazuje na přerušenou tradici „Mistrů řemesel“. Úspěšné absolvování této zkoušky bude dokladem nejvyššího řemeslného mistrovství. Do české společnosti se tak vrátí oficiální uznání kvalit řemeslníků, což by se mělo odrazit ve vyšším zájmu mladých lidí (a jejich rodičů) o tato povolání při volbě své budoucí profesní dráhy.

Lze očekávat následující přínosy mistrovské zkoušky:

Mistrovská zkouška

- objektivně prověří a potvrdí odborné profesní dovednosti a znalosti fyzických osob a bude dokladem jejich nejvyššího řemeslného mistrovství;
- povede ke zvýšení společenské prestiže a finančního ocenění fyzických osob, které odvádí v řemeslném oboru vysoce kvalitní a mnohdy velmi náročnou práci;
- přispěje ke zvýšení ochrany spotřebitele, který při výběru řemeslníka bude mít možnost snáze zjistit, a tudíž i zvolit odborníka, který bude garantovat nejvyšší kvalitu práce, realizovat i nejnáročnější řešení a případně i v rámci svého oboru poskytovat komplexní služby;
- umožní vyšší zapojení odborníků z ČR v hospodářsky a kulturně blízkých sousedních zemích (Německo či Rakousko), kde je mistrovská zkouška zavedený mechanismus a je často vyžadována ve veřejných zakázkách, kterých se účastní i české podnikatelské subjekty, ale v současné době nemohou doložit absolvování této zkoušky (ať již u osob samostatně výdělečně činných nebo u zaměstnanců);
- přispěje ke vzniku autorit, od nichž bude možné se v jednotlivých oborech učit a přebírat zkušenosti, které budou mentorovat nastupující generaci a postupně přispívat ke zvyšování odborné úrovně v příslušném oboru, ke zvyšování společenské prestiže řemesel a v návaznosti na to i ke zvyšování zájmu žáků a jejich rodičů o tyto obory.

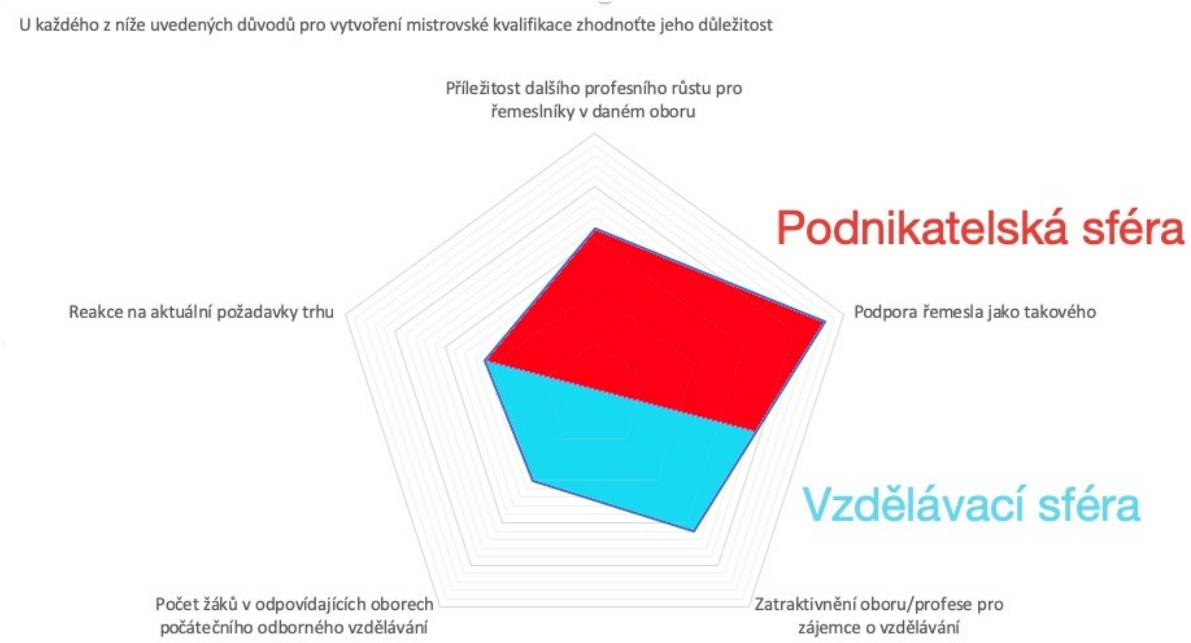
Navrhovaná právní úprava není v rozporu se zákazem diskriminace a zásadami rovnosti žen a mužů. Nejsou zde stanovena jakákoliv omezení z hlediska pohlaví, muž může získat mistrovský list např. pro povolání kosmetik a žena např. pro povolání zedník.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Návrh zákona vychází vstříc potřebám trhu práce. Současná legislativa počátečního a dalšího vzdělávání neumožňuje absolventům středních škol formálně deklarovat kvalifikační odborný rozvoj ve spojení s růstem odborné a řemeslné kvality na základě získané praxe.

Zavedení institutu mistrovské zkoušky považují za velmi žádoucí zástupci zaměstnavatelů, jako jsou Hospodářská komora České republiky, Agrární komora České republiky, Svaz průmyslu a dopravy České republiky, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR a Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR, kteří přípravu předmětné legislativní úpravy iniciovali.

Ve dnech 6. listopadu 2019 až 3. ledna 2020 byla Národním ústavem pro vzdělávání, resp. Národním pedagogickým institutem ČR ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR v rámci projektu Mistrovská zkouška organizována anketa mezi profesními společenstvy začleněnými do Hospodářské komory ČR nebo Agrární komory ČR i společenstvy stojícími mimo komory. Významnost jednotlivých důvodů pro existenci mistrovské zkoušky byla například hodnocena následovně:

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Návrh zákona se rovněž dotýká následujících zákonů:

- zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Ve vztahu ke skutečnosti, že navrhovaná právní úprava se vztahuje jen na určitý okruh povolání, je možné konstatovat, že tato skutečnost ale nezakládá neodůvodněnou výhodu vůči jiným, obdobným povoláním (mj. s ohledem na čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), a to míněno v souvislosti s umožněním přístupu k veřejným zakázkám v zahraničí, kde je vyžadováno doložení mistrovské kvalifikace.

V příloze nařízení vlády bude uvedeno 48 povolání, u kterých byl zástupci podnikatelů identifikován zájem o budoucí absolvování mistrovské zkoušky a zároveň se podle nich jedná o nejběžnější (nejvíce frekventovaná) povolání, u kterých připadá v úvahu institut mistrovské zkoušky. V případě budoucího zájmu o rozšíření výčtu povolání, ve kterých se ověřuje mistrovská kvalifikace, bude možné tuto přílohu aktualizovat, resp. rozšířit seznam těchto povolání formou novelizace předmětného nařízení vlády.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je s právem EU plně slučitelný. Právní předpisy Evropské unie se problematikou mistrovské kvalifikace nezabývají a EU ji nereguluje.

V širších souvislostech se návrhu dotýká nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu.

Návrh je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu, jelikož nezakládá žádnou novou regulaci. Mistrovská kvalifikace nebude podmínkou pro vstup do podnikání či pro výkon jakýchkoliv činností.

Mistrovské kvalifikaci bude přiřazena příslušná úroveň podle evropského rámce kvalifikací (EQF). Tato kvalifikační úroveň je v rámci Evropské unie vymezena Doporučením Rady ze dne 22. května 2017 o evropském rámci kvalifikací pro celoživotní učení, kterým se zrušuje doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení. Konkrétně Příloha II tohoto Doporučení v tabulce vymezuje tzv. Deskriptory definující úrovně v evropském rámci kvalifikací (EQF).

6. Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

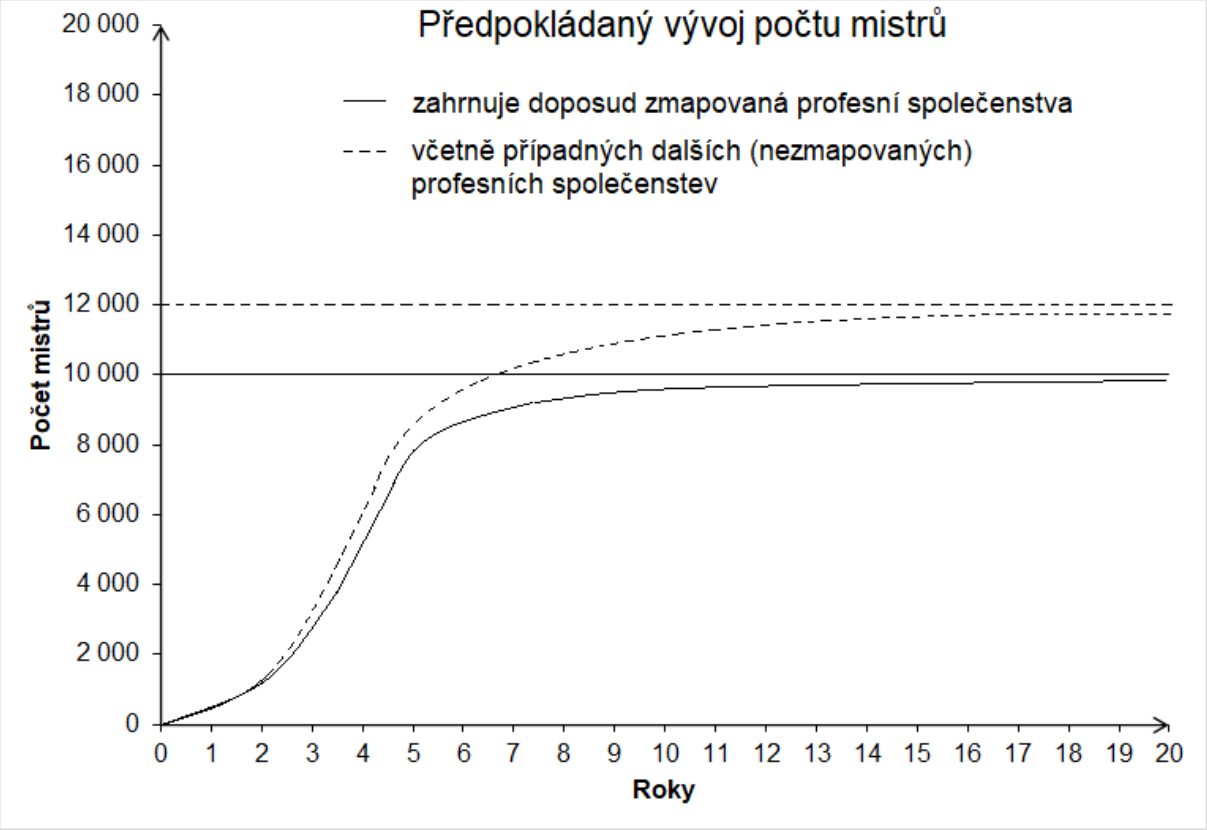
Právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu na mezinárodní úrovni upravuje
- čl. 6 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
- čl. 15 Listiny základních práv Evropské unie.

Návrh zprostředkovaně chrání i právo každého na vzdělání a přístup k odbornému a dalšímu vzdělávání, které je zakotveno v
- čl. 26 Všeobecné deklarace lidských práv,
- čl. 2 dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod,
- čl. 13 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
- čl. 28 Úmluvy o právech dítěte,
- čl. 14 Listiny základních práv Evropské unie.

Navrhovaná úprava se nedotýká mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Podle odborného odhadu Hospodářské komory České republiky lze očekávat v prvních 5 letech ročně průměrně 2 000 vykonaných zkoušek a 1 600 vydaných mistrovských listů.

Výdaje uchazeče spojené se složením mistrovské zkoušky se předpokládají v průměrné výši 30 tisíc Kč.

Náklady spojené s přípravou a organizací zkoušek, administrací mistrovských listů a vedením evidencí mistrovských kvalifikací a držitelů mistrovské kvalifikace ponesou relativně silné subjekty, jimiž jsou Hospodářská komora České republiky a Agrární komora České republiky, a to zcela bez požadavků na finanční účast státního rozpočtu.

Výkon agendy související s mistrovskou zkouškou si vyžádá v rámci Ministerstva průmyslu a obchodu zajištění dvou služebních míst a v rámci Ministerstva zemědělství jednoho služebního místa, všechna v 13. platové třídě. Obě ministerstva budou mít dozorovou roli nad celým systémem mistrovských zkoušek. Tato role bude v rámci obou rezortů zcela nová. V případě porušení pravidel pro konání mistrovské zkoušky příslušnou komorou budou pozastavovat v nezbytném rozsahu konání mistrovské zkoušky. Taktéž budou schvalovat zkušební řád a standardy pro ověření mistrovské kvalifikace předložené komorou. Nová služební místa budou určena pro výkon této agendy. Tato agenda bude muset být vykonávána i po 5 letech po zavedení systému mistrovských zkoušek, a to bez ohledu na předpokládaný útlum počtu mistrovských zkoušek, jelikož na počtu vykonávaných zkoušek přímo nezávisí.

V krátkodobém horizontu se předpokládá víceméně neutrální fiskální dopad, v dlouhodobém zvýšení výnosu přímých i nepřímých daní v řádu desítek milionů Kč ročně.

Předpokládají se pozitivní dopady na podnikatelské prostředí, neboť bude patrné, která fyzická osoba je pro výkon příslušného povolání držitelem kompetencí na nejvyšší úrovni, což může přispět ke kultivaci podnikatelského prostředí v České republice.

8. Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopady na ochranu práv dětí a dopadů na životní prostředí

Návrh by měl mít určité pozitivní sociální dopady, jelikož by měl přinést příležitost pro kvalitní řemeslníky z věkové kategorie 55+, což je na trhu práce ohrožená skupina. Držba mistrovského listu objektivně potvrzujícího dosažení mistrovské kvalifikace v určitém povolání by osobě 55+ měla zajistit na trhu práce výrazně lepší pozici oproti mladším uchazečům o práci, kteří nebudou držiteli mistrovské kvalifikace, tzn. výrazně zvýšit šanci při případných výběrových řízeních.

Návrh nemá dopady na specifické skupiny obyvatel (zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením, národnostní menšiny), na ochranu práv dětí ani na životní prostředí.

Bude umožněno, aby se uchazeč dohodl s kupujícím v rámci nějaké reálné zakázky a navrhl následně zkušební komisi i jiné mistrovské dílo než to, které je uvedeno ve standardu pro ověření mistrovské kvalifikace. Toto mistrovské dílo bude poté vyhotoveno právě v rámci předmětné reálné zakázky a většinu nákladů na vyhotovení mistrovského díla, což by měla být nejdražší část mistrovské zkoušky, zaplatí kupující v kupní ceně a nikoliv uchazeč. To by mělo držet cenu mistrovské zkoušky na nejnižší možné úrovni. Zároveň předpokládáme, že zaměstnavatelé budou využívat možnosti uhradit zkoušku za svého zaměstnance jakožto určitý benefit.

U absolventů mistrovské zkoušky jsou očekávány pozitivní finanční dopady spočívající v nadprůměrném finančním ohodnocení a zvýšené perspektivě uplatnitelnosti na trhu práce.

Zavedení mistrovské zkoušky bude mít pozitivní dopad na spotřebitele, kteří tak budou mít možnost jednodušeji najít a vybrat řemeslníka, který je schopen vykonávat odbornou práci na vyšší než obvyklé úrovni.

Podrobné zhodnocení dopadů je uvedeno v Závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace.

9. Zhodnocení dopadů ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

a) Účely a právní základ zpracování

Účelem zpracování osobních údajů je organizace a provedení mistrovské zkoušky, vydání mistrovského listu a vedení evidence držitelů mistrovské kvalifikace. Právním základem je plnění právní povinnosti podle tohoto zákona, ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. c) GDPR. V případě evidence držitelů mistrovské kvalifikace ukládá § 14 odst. 1 návrhu zákona komoře povinnost tuto evidenci zveřejňovat, ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. c) GDPR. Současně však zákon v § 14 odst. 3 stanoví, že pokud držitel mistrovské kvalifikace požádá o výmaz, komora je povinna jeho údaje odstranit. Zveřejnění je tedy zákonem nastaveno jako výchozí režim, avšak s právem subjektu údajů uplatnit výmaz.

b) Kategorie zpracovávaných údajů a subjektů údajů

Zpracovávají se zejména identifikační a kontaktní údaje uchazeče (jméno, datum a místo narození, adresa, kontakty, identifikátor datové schránky), dále údaje o průběhu a výsledku mistrovské zkoušky a údaje uvedené na mistrovském listu. Subjekty údajů jsou uchazeči o vykonání mistrovské zkoušky

a držitelé mistrovské kvalifikace. V případě členů zkušební komise dochází ke zpracování údajů o trestní bezúhonnosti (§ 11 návrhu).

c) Posouzení nezbytnosti a přiměřenosti

Rozsah zpracovávaných údajů je omezen na údaje nezbytné pro ověření totožnosti uchazeče, organizaci zkoušky a vydání dokladu. Uchovávání protokolu o zkoušce po dobu 50 let je odůvodněno potřebou dlouhodobého prokazování kvalifikace. Evidence držitelů mistrovské kvalifikace je přístupná veřejnosti jen s výslovným souhlasem držitele a lze požádat o výmaz.

d) Rizika pro práva a svobody subjektů údajů

Rizikem je zejména zveřejnění osobních údajů v rámci veřejné evidence a dlouhodobé uchovávání údajů o výsledcích zkoušky. Další riziko plyne ze zpracování údajů o trestní bezúhonnosti (čl. 10 GDPR), které je zvláště citlivé, rizika spočívají v možnosti zneužití identity, neúměrného zásahu do soukromí nebo stigmatizace.

e) Opatření k minimalizaci rizik

Zpracování údajů bude omezeno na zákonem stanovený rozsah. Komory jako správci údajů mají povinnost zavést technická a organizační opatření dle čl. 32 GDPR (zejména řízení přístupu, šifrování a bezpečné uchovávání protokolů o zkoušce). Zveřejnění údajů v evidenci není podmíněno výslovným souhlasem držitele; držitel má však podle § 14 odst. 3 právo požádat o výmaz, čímž se zveřejnění ukončí. Údaje o trestní bezúhonnosti budou uchovávány pouze po dobu nezbytnou k posouzení předpokladů členů zkušební komise a nebudou dále zveřejňovány.

10. Zhodnocení korupčních rizik

Předkladatel provedl zhodnocení korupčních rizik ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. i) Legislativních pravidel vlády. Při zpracování návrhu předpisu zohlednil kritérium omezení korupčních příležitostí při aplikaci předmětného zákona.

Předkladatel posoudil podle požadavků Metodiky CIA, zda navrhovaná právní úprava naplňuje kritéria přiměřenosti, efektivity, transparentnosti, odpovědnosti, opravných prostředků a kontrolních mechanizmů.

Zhodnocení korupčních rizik dle Metodiky CIA

Kritérium	*Zhodnocení naplnění kritéria definovaného v Metodice CIA ve vztahu k návrhu právního předpisu*	*Poznámka či vysvětlení ke zhodnocení naplnění kritéria*
přiměřenost	návrh předpisu je svým rozsahem přiměřený cílům, k nimž je předkládán	v rámci celého procesu přípravy předmětného právního předpisu bylo hledisko přiměřenosti jedním ze základních sledovaných kritérií

efektivita	návrh předpisu přímo podporuje efektivní implementaci postupů v něm stanovených	v rámci celého procesu přípravy předmětného právního předpisu bylo hledisko efektivity jedním ze základních sledovaných kritérií
transparentnost	veškeré informace a stanovená pravidla budou uveřejňovány na příslušných internetových stránkách mistrovská zkouška bude probíhat před vícečlennou komisí	jsou zaváděny 2 druhy veřejně dostupných evidencí zkušební řád bude schválen příslušným ministerstvem a uveřejněn na internetových stránkách komory standardy upravující obsah a průběh mistrovské zkoušky budou projednány s příslušným ministerstvem a uveřejněny v evidenci mistrovských kvalifikací hodnocení bude provádět pětičlenná resp. tříčlenná komise
odpovědnost	v rámci jednotlivých řešených oblastí je odpovědnost vždy jednoznačně přiřazena konkrétnímu subjektu	v návrhu předpisu je vždy v jednotlivých ustanoveních jednoznačně stanovena odpovědnost obou komor a ministerstev
opravné prostředky	opravné prostředky jsou dostupné	je umožněn soudní přezkum prostřednictvím soukromoprávní žaloby
kontrolní mechanizmy	kontrolní mechanismy jsou nastaveny	v návrhu předpisu je nastavena kontrolní role obou ministerstev nad celým procesem přípravy, organizování a provádění mistrovských zkoušek

V rámci zhodnocení korupčních rizik sice bylo identifikováno možné korupční riziko, a to možnost úspěšného složení mistrovské zkoušky ze strany uchazeče, který nedisponuje mistrovskou kvalifikací v příslušném povolání, nicméně s ohledem na výše uvedené byla na trojstupňové škále (nízká – střední – vysoká) hodnocena u tohoto rizika pravděpodobnost výskytu jako nízká a závažnost jeho dopadů také jako nízká.

Lze konstatovat, že navrhovaná právní úprava tak nezvyšuje korupční rizika.

11. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá vztah k bezpečnosti nebo obraně státu, a nemá tudíž žádné dopady na uvedené oblasti.

12. Zhodnocení dopadů na rodiny, zejména s ohledem na plnění funkcí rodiny, s ohledem na počet vyživovaných členů, na případnou přítomnost hendikepovaných členů a rodiny samoživitelů, rodiny se třemi a více dětmi a další specifické životní situace, dále s ohledem na posílení integrity a stability rodiny a posílení rodinné harmonie, lepší rovnováhy mezi prací a rodinou a na posílení mezigeneračních a širších příbuzenských vztahů

Navrhovaná právní úprava nemá vztah k fungování rodin, a nemá tudíž žádné dopady na uvedenou oblast.

13. Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Navrhovaná právní úprava nemá územní dopady ani se nedotýká působnosti územních samosprávných celků.

14. Zhodnocení souladu navrhovaného řešení se zásadami tvorby digitálně přívětivé legislativy, včetně zhodnocení rizika vyloučení nebo omezení možnosti přístupu specifických skupin osob k některým službám v důsledku digitalizace jejich poskytování (digitální vyloučení)

Na základě usnesení vlády č. 870 ze dne 9. prosince 2019 bylo také provedeno hodnocení souladu návrhu zákona se zásadami pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy.

Návrh zákona nemění obecné instituty, jako například nastavené způsoby doručování. Návrh zákona zavádí evidenci mistrovských kvalifikací a evidenci držitelů mistrovské kvalifikace, přičemž obě evidence vedené komorami budou veřejnosti dostupné na jejich internetových stránkách. První evidence umožní, aby zájemci o mistrovskou zkoušku mohli zjistit, pro jaké mistrovské kvalifikace se mohou nechat přezkoušet. Druhá evidence umožní, aby se veřejnost mohla zorientovat a nasměrovat k řemeslníkovi (pracovníkovi), který má odborné znalosti a dovednosti nejvyšší uznávané úrovně. Je tedy možné konstatovat, že návrh zákona je digitálně přívětivý.

2. Zvláštní část

K ČÁSTI PRVNÍ

K § 1

Uvedené ustanovení popisuje předmět navrhované právní úpravy, kterým je stanovení, jakým způsobem a za jakých podmínek se bude ověřovat profesní způsobilost fyzické osoby a související obecné dispozice této osoby k výkonu povolání na nejvyšší, mistrovské úrovni.

K § 2

Předmětné ustanovení definuje pojem mistrovská kvalifikace a stanovené povolání a dále stanoví, jak a kým se mistrovská kvalifikace ověřuje.

Mistrovská kvalifikace fyzické osoby má vypovídat o mimořádných znalostech a dovednostech fyzické osoby v konkrétním povolání, které bude stanoveno na základě navrhovaného zákona

nařízením vlády. O jaké konkrétní schopnosti a dovednosti se má jednat, bude určeno standardy pro ověření mistrovské kvalifikace, které vytvoří Hospodářská komora České republiky a Agrární komora České republiky pro příslušná povolání spadající do jejich působnosti.

Z důvodu pružného reagování na požadavky trhu práce a vývoj v podnikatelském sektoru budou povolání, u nichž se bude ověřovat mistrovská kvalifikace, stanovena v příloze nařízení vlády. V návaznosti na věcnou příslušnost dotčených orgánů a institucí budou tato povolání rozdělena na povolání v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu a Hospodářské komory České republiky a povolání v působnosti Ministerstva zemědělství a Agrární komory České republiky.

To, zda fyzická osoba je nositelem mistrovské kvalifikace, se ověří mistrovskou zkouškou. Stanoví se, že mistrovskou zkoušku připravuje, organizuje a provádí Hospodářská komora České republiky nebo Agrární komora České republiky.

Zákon nikterak neomezuje shora uvedené komory, aby mohly spolupracovat s dalšími subjekty (s profesními společenstvy, školami ad.), nicméně vždy to budou komory, které budou odpovídat za provádění mistrovských zkoušek. Pokud komory pověří výkonem některé z činností týkajících se mistrovských zkoušek jiný subjekt, musí tento subjekt vždy jednat jejich jménem. Předpokládá se, že tímto subjektem budou především profesní společenstva a školy, které se budou podílet zejména na přípravě odborných otázek pro teoretickou odbornou část mistrovské zkoušky. Školy zpravidla budou místem pro konání některých částí mistrovské zkoušky a zástupci profesních společenstev a škol budou členy zkušebních komisí.

Za účelem mezinárodního srovnání a uznávání získané kvalifikace v rámci EU bude každé mistrovské kvalifikaci navrženo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy přiřazení příslušné úrovně podle evropského rámce kvalifikací (EQF). EQF je společný evropský referenční rámec, který napomáhá pochopit, porovnat a uznávat kvalifikace získané v jiném členském státě Evropské unie. Má osm úrovní, do kterých lze zařadit všechny kvalifikace. Kvalifikační rámec je popsán z hlediska obecných požadavků na absolventy dané úrovně (požadavků na jejich znalosti, dovednosti a způsobilost).

Aktuálně platnou Národní přiřazovací zprávu schválila Vláda ČR v červenci 2011. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v současnosti není oprávněno přiřazovat úroveň podle EQF pro celoživotní vzdělávání, proto bude nutná nová přiřazovací zpráva a nový schvalovací proces ze strany EU. Přiřazení kvalifikací bude moci začít v okamžiku, kdy bude znám obsah jednotlivých mistrovských kvalifikací a podoba fungování celého systému. Přiřazení odpovídající úrovně EQF bude probíhat pro každou mistrovskou kvalifikaci zvlášť, primárně se předpokládá, že se bude jednat o úroveň 5 (vždy ale bude záležet na obsahu konkrétní mistrovské kvalifikace).

K § 3

Toto ustanovení upravuje podmínky týkající se odborných předpokladů fyzické osoby pro vykonání mistrovské zkoušky. Těmito podmínkami se rozumí jednak dosažené vzdělání, resp. kvalifikace pro výkon povolání, u kterého se mistrovská kvalifikace ověřuje, a dále pak dosažená praxe.

K § 4

Přihlášku k vykonání mistrovské zkoušky podává uchazeč příslušné komoře podle toho, k jaké mistrovské zkoušce se chce přihlásit. Přihláška musí být doplněna o příslušné doklady, které potvrzují splnění předpokladů fyzické osoby pro konání mistrovské zkoušky podle § 3 návrhu zákona (tj.

doklady potvrzující odbornou způsobilost). Dále se stanovují podmínky pro předkládání dokladů v cizím jazyce.

K § 5

Navrhované ustanovení definuje pojem mistrovská zkouška jako zkoušku zaměřenou na určitou odbornost, která se skládá ze tří částí.

Praktická část mistrovské zkoušky zahrnuje realizaci mistrovského díla, tj. vytvoření určité konkrétní věci nebo poskytnutí služby charakteristické pro výkon příslušného povolání. Ověřována bude schopnost fyzické osoby-uchazeče navrhnout a zhotovit mistrovské dílo na úrovni stanovené v příslušném standardu pro ověření mistrovské kvalifikace. Pro jednotlivé mistrovské kvalifikace se budou realizovat různá mistrovská díla.

Pro příklad uvádíme:

- V rámci mistrovské kvalifikace Zedník bude muset uchazeč navrhnout celkovou dispozici mistrovského díla, které bude splňovat nejnáročnější kritéria na kvalitu a funkčnost. Bude muset zhotovit např. sklípek, který bude mít specifickou klenbu (půlkruhovou, valenou, křížovou, klášterní apod.) za použití vhodných materiálů.
- V rámci mistrovské kvalifikace Číšník bude muset uchazeč navrhnout celkovou dispozici mistrovského díla v požadované kvalitě v souladu s moderními technologickými postupy a trendy v gastronomii. Bude muset připravit např. slavnostní hostinu pro 6 osob s prvky zážitkové gastronomie, tři druhy míchaných nápojů (odborné dovednosti barmana), tři druhy kávy (odborné dovednosti baristy), dva druhy čaje (odborné dovednosti teatendra) a předvést dekantaci a servis vína (odborné dovednosti sommeliéra).

Při praktické části mistrovské zkoušky uchazeč nejprve předloží návrh na zhotovení mistrovského díla zkušební komisi a posléze ho před ní obhájí. Až následně po úspěšné obhajobě návrhu mistrovského díla bude moci uchazeč přistoupit k jeho vytvoření nebo poskytnutí.

V teoretické odborné části mistrovské zkoušky se budou ověřovat odborné znalosti fyzické osoby v příslušném povolání. Teoretická odborná část se bude lišit podle jednotlivých mistrovských kvalifikací.

Teoretická obecná část mistrovské zkoušky bude ověřovat základní provozně ekonomické znalosti fyzické osoby. Tato část bude jednotná pro všechny mistrovské kvalifikace.

Jaké dovednosti a znalosti konkrétně budou při mistrovské zkoušce ověřující konkrétní mistrovskou kvalifikaci ověřovány a jak bude vypadat mistrovské dílo, bude popsáno v příslušném standardu pro ověření příslušné mistrovské kvalifikace.

K § 6

Je stanovena lhůta, do které komora sdělí uchazeči informace nezbytné pro vykonání zkoušky, a dále je určeno, že konání termínově první části mistrovské zkoušky musí začít nejdříve 60 dnů a nejpozději do 180 dnů ode dne doručení přihlášky, nedojde-li mezi uchazečem a komorou k dohodě na jiném termínu. Informace týkající se termínově druhé a třetí části mistrovské zkoušky komora sdělí uchazeči vždy nejméně 60 dnů před termínem konání příslušné části mistrovské zkoušky. Tyto dvě části mistrovské zkoušky se musí konat nejpozději do 12 měsíců od úspěšného vykonání první z částí mistrovské zkoušky, pokud se uchazeč s komorou nedohodnou na jiném termínu.

Se souhlasem zkušební komise může uchazeč navrhnout a následně vytvořit věc nebo poskytnout službu, resp. mistrovské dílo jiné, než je uvedeno ve standardu pro ověření mistrovské kvalifikace. Mistrovská díla uvedená ve standardu představují etalon pro prokázání mistrovství v určitém povolání. Často ale bude realizace mistrovského díla probíhat v rámci reálné zakázky realizované uchazečem. Taktéž není žádoucí uchazeče při návrhu a vytvoření vlastního mistrovského díla omezovat, např. s ohledem na jeho tvůrčí aktivitu. Vždy ale bude nezbytné, aby bylo dodrženo, že bude ověřena schopnost uchazeče vykonávat odborné činnosti v příslušném povolání na úrovni ne nižší, než je úroveň dovedností a znalostí stanovených standardem pro ověření mistrovské kvalifikace.

Co se týká praktické části mistrovské zkoušky, předpokládá se, že primárně bude mistrovské dílo realizováno v místě výkonu práce fyzické osoby, což bezesporu přispěje ke snížení nákladů na pořádání mistrovské zkoušky, teprve až poté, že by tato možnost nebyla, určí příslušná komora sama místo realizace díla.

K § 7

Průběh mistrovské zkoušky se musí řídit zkušebním řádem. Tento zkušební řád vytvoří komora a po schválení ministerstvem jej publikuje na svých internetových stránkách. Zkušební řád musí být jednotný pro všechna povolání, u kterých bude ověřována mistrovská kvalifikace příslušnou komorou, s tím, že případné rozdíly mohou vyplývat pouze z rozdílností mezi těmito povoláními. Dále je zde stanoven způsob, kterým se zkušební komise usnáší o výsledku každé jednotlivé části mistrovské zkoušky. O průběhu a výsledku části mistrovské zkoušky pořizuje zkušební komise záznam. Jsou stanoveny jeho náležitosti.

Pro úspěšné vykonání mistrovské zkoušky musí uchazeč prospět ve všech jejích částech. O průběhu a výsledku mistrovské zkoušky se vyhotovuje souhrnný protokol. I v tomto případě jsou stanoveny jeho náležitosti. Komora vydává uchazeči stejnopis tohoto souhrnného protokolu.

K § 8

Uchazeč, který nesloží určitou část mistrovské zkoušky, bude moci každou tuto část jednou opakovat, a to nejpozději do 3 let ode dne vykonání první části mistrovské zkoušky (tou je ta část, kterou časově vykonal, ať úspěšně nebo neúspěšně, jako první). Kterou část mistrovské zkoušky uchazeč vykoná jako první bude odvislé od momentální situace (organizační stránka věci – např. aktuálně vypsané termíny) a i volby uchazeče. Uchazeč k tomuto opakování podává opětovně přihlášku, ale v rámci minimalizace administrativní zátěže k ní přikládá příslušné doklady podle § 4 pouze pro ty skutečnosti, které se od podání původní přihlášky změnily. Pro opakování určité části mistrovské zkoušky platí pravidla obdobně jako pro její první absolvování.

Jestliže uchazeč v určité části mistrovské zkoušky opakovaně neuspěje, znamená to, že mistrovskou zkoušku vykonal neúspěšně. Přihlásit se znovu k mistrovské zkoušce bude moci nejdříve za 12 měsíců ode dne neúspěšného opakování části mistrovské zkoušky.

K § 9

Mistrovská zkouška se koná před zkušební komisí, která je složena v případě praktické a teoretické odborné části zkoušky z osob určených příslušnou komorou, zástupců profesního společenstva (pokud je takové společenstvo ustaveno) a dále z alespoň jednoho zástupce střední, vyšší odborné

nebo vysoké školy. Přítomnost zástupců profesních společenstev bude zárukou odborné kvality mistrovské zkoušky.

Vzhledem charakteru teoretické obecné části zkoušky je zkušební komise pro tuto část složena pouze z osob určených komorou (tato část zkoušky je společná pro všechny mistrovské kvalifikace a probíhá písemně prostřednictvím testu s možností ústního přezkoušení).

Členy zkušební komise bude jmenovat příslušná komora. Složení zkušební komise pro praktickou část mistrovské zkoušky nemusí být shodné se složením zkušební komise pro teoretickou odbornou část, naopak se očekává, že členy těchto zkušebních komisí budou různé osoby.

K § 10

V předmětném ustanovení jsou upraveny minimální požadavky na člena zkušební komise. Tyto jsou stanoveny přísněji než u osoby, která se uchází o vykonání mistrovské zkoušky. Poté, co dojde k rozšíření počtu konaných mistrovských zkoušek, se předpokládá, že členy zkušebních komisí pro tyto části mistrovské zkoušky budou převážně držitelé mistrovské kvalifikace. Minimální požadavek na odbornost člena zkušební komise pro teoretickou obecnou část mistrovské zkoušky spočívající v dosažení libovolného středního vzdělání s maturitní zkouškou je dán charakterem této části mistrovské zkoušky.

Člen zkušební komise musí být nestranný.

K § 11

V tomto ustanovení je definován požadavek na bezúhonnost fyzické osoby a uvedeny způsoby, jak se bezúhonnost prokazuje.

Požadavek na bezúhonnost fyzické osoby, která bude členem zkušební komise, je stanoven z toho důvodu, že by vedle vysoké odbornosti v určitém povolání měla mít i určitý morální kredit. Proto je nutné, aby se jednalo o fyzickou osobu, která nespáchala úmyslný trestný čin v souvislosti s výkonem stanoveného povolání. Způsob prokazování bezúhonnosti je obdobný způsobu prokazování upravenému v jiných právních předpisech.

S ohledem na využívání údajů oběma komorami z rejstříku trestů, jakožto agendového informačního systému podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, jsou tyto komory v pozici orgánu veřejné moci, tj. subjekty definovanými zákonem č. 111/2009 Sb. Jedná se o orgán veřejné moci, který podle § 5 zákona o základních registrech využívá údaje vedené v agendovém informačním systému v rozsahu potřebném k provedení jeho úkonu.

K § 12

Jaké znalosti a dovednosti fyzické osoby se budou mistrovskou zkouškou ověřovat, jak má vypadat mistrovské dílo, jak bude organizována a co bude konkrétně obsahovat mistrovská zkouška ověřující konkrétní mistrovskou kvalifikaci a jaké musí být zajištěny materiálně technické podmínky pro konání takové mistrovské zkoušky stanoví ve standardu pro ověření mistrovské kvalifikace pro každou mistrovskou kvalifikaci příslušná komora. Standard komora po jeho schválení ministerstvem zveřejní v evidenci mistrovských kvalifikací, čímž bude standard veřejnosti dostupný na internetu a každý uchazeč o vykonání mistrovské zkoušky se tak bude moci seznámit s požadavky kladenými na fyzickou osobu – Mistra v určitém povolání.

K § 13

Je zřizována evidence mistrovských kvalifikací. Evidenci vede příslušná komora a údaje o mistrovských kvalifikacích uveřejňuje na svých internetových stránkách. Evidence umožní, aby se zájemci mohli zorientovat, jaké mistrovské kvalifikace jsou ověřovány. Náklady na její vedení hradí komory.

Obě komory jsou orgány veřejné moci, tj. subjekty definovanými zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Správa této evidence ze strany komory tedy představuje správu agendového informačního systému orgánem veřejné moci, a komora tak musí plnit s tím související povinnosti. Není ale v pozici orgánu veřejné správy.

V rámci projektu Mistrovská zkouška – systém byly Národním ústavem pro vzdělávání, resp. Národním pedagogickým institutem ČR ve spolupráci s komorami na základě poptávky a připravenosti jednotlivých profesních společenstev vytvořeny návrhy vzorových standardů a rámců zadání pro mistrovské zkoušky pro 48 mistrovských kvalifikací v předpokládané 1. vlně zkoušek. Jedná se např. o povolání cukrář, kameník, čalouník-dekoratér, kamnář, číšník, keramik, obkladač, dlaždič, stavební klempíř, florista, krejčí, podkovář, instalatér-topenář, kuchař, podlahář, kadeřník, malíř (natěrač-lakýrník-tapetář), pokrývač, strojní mechanik-zámečník, tesař, kosmetik, zlatník-klenotník nebo zedník.

Komory při své činnosti výše uvedené výstupy využijí. Návrh zákona reflektuje výsledky tohoto projektu, respektuje formální strukturu připravených mistrovských standardů pro mistrovské zkoušky a principy zkušebního procesu mistrovských zkoušek tak, jak byly v projektu ověřeny.

K § 14

Navrhuje se zřídit evidenci držitelů mistrovské kvalifikace umožňující dálkový přístup. Účelem této evidence je zveřejnění informace o tom, že držitel opravdu složil mistrovskou zkoušku. Z tohoto důvodu se zveřejňují jen ty náležitosti mistrovského listu, které tuto skutečnost potvrzují. Evidenci vede komora a údaje o držitelích mistrovské kvalifikace zveřejňuje na svých internetových stránkách. Evidence umožní, aby se veřejnost mohla zorientovat a nasměrovat k řemeslníkovi (pracovníkovi) na nejvyšší uznávané úrovni. Náklady na vedení této evidence hradí příslušné komory.

Zákon umožňuje, aby držitel mistrovské kvalifikace požádal o výmaz z této evidence.

Zápis držitele mistrovské kvalifikace do evidence a stejně tak výmaz držitele mistrovské kvalifikace z evidence jsou evidenčním úkonem podle části čtvrté správního řádu, kterým se zachycuje již nastalá právní skutečnost.

Také správa této evidence ze strany komory představuje správu agendového informačního systému orgánem veřejné moci, a komora tak musí plnit s tím související povinnosti. Ani zde ale není v pozici orgánu veřejné správy.

K § 15

Mistrovský list je dokladem osvědčujícím úspěšné vykonání mistrovské zkoušky a ověření mistrovské kvalifikace. Jde tedy o osvědčení podle části čtvrté správního řádu a mistrovský list je veřejnou listinou. Návrh zákona stanoví, jaké nezbytné náležitosti musí mistrovský list mít. Mistrovský list vydávají komory s podpisem svého nejvyššího představitele.

K § 16

Zavádí se pravidelná povinnost pro komory zpracovávat zprávy o pořádaných mistrovských zkouškách za uplynulý rok a předkládat je příslušnému ministerstvu. Bude se jednat o obdobu výroční zprávy, z níž bude patrné, jak institut mistrovské zkoušky pořádané konkrétní komorou v předešlém kalendářním roce fungoval. Je stanoven minimální obsah zprávy.

K § 17

Systém mistrovských zkoušek je nastaven tak, aby plnou odpovědnost za přípravu, organizaci a provádění mistrovských zkoušek měly komory, tj. Hospodářská komora ČR a Agrární komora ČR, nicméně je zákonem stanoven i dohledový mechanismus, aby byl zajištěn řádný, vysoce kvalitní a nestranný postup při organizování mistrovských zkoušek. Ministerstvo může uložit komoře opatření k nápravě zjištěných nedostatků. V případě zvlášť závažného nebo opakovaného porušení povinností nebo zkušebního řádu může ministerstvo v nezbytném rozsahu pozastavit konání mistrovské zkoušky. Porušení pravidel se bude zkoumat u každé mistrovské kvalifikace zvlášť, tzn., že pozastavení výkonu mistrovských zkoušek se bude vztahovat na konkrétní mistrovskou kvalifikaci, nikoliv automaticky en bloc na všechny. Nicméně není vyloučeno, že může nastat i mimořádná situace, kdy pochybení na straně některé z komor budou tak zásadní, že v důsledku toho dojde k pozastavení celého výkonu mistrovských zkoušek danou komorou, nejen výkonu mistrovských zkoušek u některých mistrovských kvalifikací.

V případě pozastavení výkonu mistrovských zkoušek u konkrétní mistrovské kvalifikace ostatní povinnosti komor (např. vedení zákonem stanovených evidencí) nejsou dotčeny a musí být i nadále dodržovány. Stejně tak mohou být v tomto období organizovány mistrovské zkoušky pro ostatní mistrovské kvalifikace, pokud jejich výkon nebyl ministerstvem pozastaven.

Právní úprava pozastavení přípravy, organizování a provádění mistrovských zkoušek je přiměřeným preventivním a nápravným opatřením, přičemž se nepředpokládá, že by mělo mít nějakou výraznou četnost.

K § 18

V uvedeném ustanovení je stanoveno, že komora může za provedení mistrovské zkoušky požadovat poplatek nepřevyšující náklady nezbytné pro zajištění přípravy, organizace a provedení mistrovské zkoušky. Uchazeč zhotovuje mistrovské dílo na vlastní náklad.

Lze očekávat, že realizace mistrovského díla bude zpravidla probíhat v rámci reálné zakázky fyzické osoby, která mistrovskou zkoušku vykonává, a většinu nákladů na vyhotovení mistrovského díla tak zaplatí kupující v kupní ceně. Náklady na vykonání praktické části mistrovské zkoušky tak budou nižší než v případě, kdy mistrovské dílo bude realizováno pouze pro účely mistrovské zkoušky a fyzická osoba tedy bude muset zaplatit všechny náklady na realizaci mistrovského díla, příp. rozdíl mezi náklady a prodejní cenou díla, bude-li reálné, že se podaří mistrovské dílo zpeněžit. Z důvodu právní jistoty fyzických osob, které se budou zajímat o možnost vykonání mistrovské zkoušky, budou komory povinné zveřejnit na svých internetových stránkách způsob výpočtu poplatku za mistrovskou zkoušku a maximální výši poplatku, a to za každou mistrovskou kvalifikaci zvlášť.

Vzhledem ke skutečnosti, že komory naplní podmínky podle § 5 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“), a vzhledem k tomu, že mistrovská zkouška není výkonem působnosti komor v oblasti veřejné správy,

a tedy se neuplatní výluka podle § 5 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty, budou komory při přijetí tohoto poplatku osobami povinnými k dani podle zákona o dani z přidané hodnoty. S ohledem na skutečnost, že bude naplněn i předmět daně z přidané hodnoty, bude poplatek za zkoušku při splnění všech dalších podmínek podle zákona o dani z přidané hodnoty zásadně podléhat dani z přidané hodnoty.

V návaznosti na skutečnost, že podle § 19 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“), členské příspěvky komorám nejsou osvobozeny od daní z příjmů a obě komory také nejsou veřejně prospěšnými poplatníky podle § 17a zákona o daních z příjmů, vstoupí obdržené poplatky za vykonání mistrovské zkoušky do základu daně z příjmů právnických osob na straně komor, protože naplní předmět daně podle § 18 zákona o daních z příjmů.

Co se týká fyzické osoby, která se uchází o vykonání mistrovské zkoušky, bude k poplatku za provedení mistrovské zkoušky z hlediska platné právní úpravy daní z příjmů a povinných pojistných přistupováno různě v závislosti na postavení této osoby:

Situace 1 - fyzická osoba je osobou samostatně výdělečně činnou (tzv. OSVČ). V pozici podnikatele lze poplatek uplatňovat jako daňově uznatelný výdaj, projde-li testem dle § 24 zákona o daních z příjmů.

Situace 2 – fyzická osoba je zaměstnancem. Mistrovskou zkoušku koná s vědomím, resp. na základě pokynu zaměstnavatele a zaměstnavatel uhradí zkoušku za svého zaměstnance. V tomto případě je daňový režim zaměstnavatele shodný jako u zkoušky dle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, neboť se nejedná se o náklady na vzdělávání, odborný rozvoj či rekvalifikaci, ale jedná se čistě o náklad na poplatek za zkoušky. Složením zkoušky získává zaměstnanec určitý status, který není přímo spjat se zaměstnavatelem, ale zaměstnanci na trhu práce přináší určitou konkurenční výhodu.

Z výše uvedeného lze dovodit, že se jedná o zaměstnanecký benefit, který může být na straně zaměstnavatele daňově uznatelným nákladem dle ustanovení § 24 odst. 2 písm. j) bod 4 zákona o daních z příjmů (pokud to bude ošetřené odpovídající vnitropodnikovou úpravou). Pro zaměstnance představuje poplatek za mistrovskou zkoušku provedený zaměstnavatelem poskytnutý benefit, resp. nepeněžní příjem, kdy získá určité ocenění, které je trvalé a může ho používat na pracovním trhu jako výhodu. Takový benefit bude standardně zdaněn jako příjem ze závislé činnosti podle § 6 odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmů a zpojistněn.

Situace 3 - fyzická osoba je zaměstnancem, který si tuto zkoušku hradí sám ze své čisté mzdy (platu) - tato situace však bude v praxi spíše výjimečná.

K ČÁSTI DRUHÉ

K § 19

Návrhem se upravuje zákon č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Dochází k úpravě § 4 odst. 1, který se doplňuje o písmeno n), čímž dochází k rozšíření působnosti Hospodářské komory ČR a Agrární

komory ČR o vzájemnou spolupráci při přípravě, organizaci a provádění mistrovské zkoušky a vydávání mistrovských listů.

K ČÁSTI TŘETÍ

K § 20

S ohledem na přiměřenou legisvakanční lhůtu se navrhuje nabytí účinnosti dnem 1. ledna 2027, které je v souladu s principem jednotných dat nabytí účinnosti právních předpisů.

V Praze dne 11. května 2026

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš

podepsáno elektronicky

1.6.2026 19:07:20
CN: doc. Ing. Karel Havlíček Ph.D., MBA
O: Ministerstvo průmyslu a obchodu
SN: 0x03B9B81C2AAC66F4B2
S časovým razítkem

Ministr průmyslu a obchodu:

doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA

podepsáno elektronicky

Digitálně podepsal
Andrej Babiš
Datum: 05.06.2026